

ABONAMENTE:

Pe un an 10 Leu
Pentru preajă și învățători 8 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților

Chestiunea dobrogeană
și Conservatorii.

Nu vom pretinde nică odată tările de memorie—a nu se confunda cu „tările de cap”—unu om de etatea d-lui Ahile Zissu. E vîrstă, cînd omul perde multe din facultăți... Ceea ce nu putem admite însă, este a lăsa să se strecoare sub firma unor organe, pretinse a reprezinta grupări politice cu tendință de a conduce într-o zi destinele acestei provincii, inexactități și acte de rea credință.

Să ne lămurim:

In No. 2 al „Viitorului Dobrogei”, sub propria semnătură, simpaticul nostru Locotenent-Colonel în rezervă, insuș d. dr. A. Zissu, vorbind de programul enunțat de d. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, afirmă — cităm textual — că: „Pentru prima oară dar, se inscrie într-un program politic și de guvernămînt chestia dobrogeană și i se dă soluția ce merită, pentru prima oară constituționalizarea Dobrogei capătă însemnatatea unei chestiuni de stat”.

Nu sunt patru ani, de cînd d. G. Gr. Cantacuzino, șef pe atunci al partidului conservator și președinte al consiliului, enunțind, la Iași, programul de guvernămînt, acesta coprindea următorul pasaj și cel din urmă:

„După 25 ani de alipire a provinciei lui Mircea Cel Bătrîn cu patria-mumă, credem că a sosit timpul să indeplinim dorința Constituției și să studiem chipul în care vom putea introduce și în Dobrogea viața politică”.

Va să zică, nu pentru prima oară se inscrie în programul unu partid de guvernămînt chestia Dobrogei; ea a făcut parte integrantă din programul unu alt partid, al cărui suflet și înimă era însuș d. Take Ionescu, șeful de azi al partidului Zișilor și al altor *ejusdem farinac* — fără ca să se fi dat acestei chestiuni vre-o soluție.

Dacă ne-am depărtă încă puțin în trecut vom găsi chestia Dobrogei foimind obiect de preocupare... tot platonică, și altor guverne conservatoare.

Astfel însuș Lascăr Catargi, la 1889 sub propria semnătură, afirmă: „Față cu cele expuse, subsemnatul este de

spărere a se institui o comisiune compusă din delegații diferitelor departamente ministeriale, care să examineze la față locului cu deamănuțul toate neajunsurile și trebuințele populației din Dobrogea, și care, înțînd cont de condițiunile economice excepționale în care se află acea parte a țării și de starea de cultură a diferitelor elemente, din care se compune populația, să propună sistemul de organizare administrativă cel mai propriu, precum și modificările ce trebuie introduse în legislația actualmente în vigoare”.

Toată lumea știe, că Dobrogea a continuat și continuă a rămîne sub același regim, pe care îl-a hărăzit le-giuitorii din 1878 — cu toate preocupațiile și asigurările conservatorilor îngrijitați de soarta noastră.

Cel mult s'a dat prilej unor favoriți să încaseze, cu facerea a tot felul de studii relative, diurne foarte prodigioase plătite. Membrii partidului conservator-democrat nu vor avea însă nici șansa aceasta.

25 Februarie 1908.

CONST. N. SARRY

Stăriile în Dobrogea
IMPRESEII

Mă găseam, acum cîteva zile, într-o din cafenelele de la Capitală, cînd, deodată, — că la auzul acestui „drepți”, care, rostit din gura sergentului-major, la venirea comandanțatului de companie, dimineață, face să sară în sus, că arși de foc — toti Tipi și chelnerii din local său sculat pentru „a prezenta onorurile”.

Prințe două rînduri de curtezani și slujitori, dinsă, mindră și cochetă, cu o haină de astrahan care-i acoperă genunchii, și înaintat pînă la masa de lingă fereastra dinspre drum, unde a luat loc.

Tot din „rolu” continua să stea în picioare; D-na sau Domnisoara — nu m-ai putea pronunța — nu poftise pe nimăn să șează. Împărtea cu toti, egal, grăjile; pentru fiecare părea că are un zimbet și o vorbă bună.

... Mă uitam și nu-mi venea să-mi cred ochilor.

O cunoșcusem de mică, acum 10—12 ani în urmă, cînd îmbrăcată într-un șort murdar și rupt — de multe ori îlipsea și acesta — privea la noi, bătății, cum jucam „coci” și nuci pe maidanul din mahala noastră. Tată-său vinea pe stradă — ca și acum — garizi fierii sau castraveti. Aflasem mai tîrziu, că, fiind sedusă de un ofițer, a plecat cu dinsul la București....

Da, era ea.

Fata vinzătorului de castraveti din Constanța, are azi o „situație” foarte strălucită în Capitală-Regatul. Poate că ține sub călcătul ei vr'un potentat; poate că însăși constituționalizarea Dobrogei să stea în mijlocul sale!

... Tată său, însă — pe care l-am oprit mai alătări că să-i comunic impresiile ce mi le-a lăsat Smărăndițul — mi-a răspuns pe acel ton plin de amărăciune și indolență orientală: Tot la mine va veni ca milne?

Fapt e însă, că o Dobrogeancă get-beget, lepădindu-se de prejudecățile și obiceiurile țărișoarei sale — „turcească” pînă mai eri, dir, văzute punctele de vedere — azi are „legături” foarte trăznite în Capitală și „joacă un rol” de seamă.

... și să mai zici, că Dobrogeană nu s'a civilizat încă și mai merită să stea în afară de „regimul comun” din Tara-mumă!

CE-SAR.

Tîrgul de vite dela Anadokhioi.

Vederi generale asupra economiei vitelor.

Importanța ce are pentru țara românească creșterea vitelor și desvoltarea ce ea poate lua în viitor, asigurându-i condițiunile de viață și propășire, a atras în totdeauna atenția tuturor spiritelor care se ocupă de starea economică noastră națională. La noi, creșterea vitelor nu este numai o chestiune însemnată prin sine însuș, dar este strins legată de interesele industriei agricole, care constituie pînă azi ramura principală de producție a țării.

Independent de foloasele imediate ce agricultura este chemată a culege din creșterea sistematică a vitelor de muncă, nu trebuie să se piardă din vedere că comerțul nostru exterior găsește în această operă o activitate noastră națională un aliment puternic, precum ne o dovedește cantitatea însemnată de animale vii de tot felul care se exportează pe fiecare an, pentru trebuințele consumației piețelor din strainătate.

Cu toate condițiunile favorabile ce să-ău-tătă a se asigura prin conveniunile internaționale, comerțul nostru de vite cu țările străine — datele statistice ne arată — cu mici variații, o mișcare de dezcreștere din ce ce în ce mai accentuată în această ramură a comerțului nostru de exportație; astfel în cît creșterea vitelor, care era altă dată o industrie înfloritoare și o sorginte însemnată de venituri pentru țară, în loc de a merge devoltindu-se din ce în ce mai mult, se simte atinsă de o stare de suferință, pe care interesele noastre economice ne comandă a o face să inceteze cît mai neîntirziat.

Aplicind observațiunile de mai sus la provincia transdunăreană, realitatea apare de două ori mai evidentă și mai dureroasă.

Cauzele descreșterii exportului de vite

Preocupări de această situație anormală, bărbății noștri de stat au provocat încă din anul 1880 o serie de anchete și de studii, în scopul de a afla opinionea oamenilor competenți atât asupra cauzelor răului, cît și asupra măsurilor celor mai nimerite de îndreptare.

Din observațiunile și cercetările făcute s-a putut constata că, printre cauzele care au contribuit în primul loc la imputinarea comerțului nostru de vite, trebuie să socotim și dificultățile de tot felul ce exportatorii noștri au întîmpinat în unele state vecine, pentru rațiuni de ordine igienică. Cu toate că avem o lege sanitată cîntre cele mai riguroase, cu toate că serviciul nostru veterinar se află organizat în condițiuni bune, cu toate că am admis și urmări în toate, regulile și prescripțiunile sanitare stabilite în relațiunile comerciale internaționale, ni s'a imputat însă în totdeauna că epizootia există la noi în stare permanentă și că dispozițiunile noastre veterinar nu se aplică cu desulă punctualitate de personalul special, căruia îl incumbe sarcina execuției.

l'entră acese motive vinzătorii noștri de vite s'au văzut și se văd expuși pe piețele streine, unde sunt nevoiți să meargă să și desfășură marfa, la greutăți și vexături din ce în ce mai mari și mai pagubitoare.

Un remediu

Aceasta fiind situația, acum două-zeci și cinci de ani — ca și astăzi de altfel — Guvernul din 1885 a trebuit să se gindească atât în scopul de a nu lăsa să decadă o ramură de cultură atât de importantă, cit și acela de a garanta interesele comerțului nostru cu piețele streine, la adoptarea unor măsuri de natură a face să încezeze pe viitor inconvenientele acelei reale stări de lucruri. Prințe acestea, înființarea de stabilimente destinate pentru creșterea sistematică a vitelor, prevăzute cu o administrație specială și competență, puse sub privigherea unui personal veterinar suficient și organizate în condiții de a putea deveni în același timp adevărate târguri de desfacere, unde cumpărătorii să poată găsi cu înlesnire marfa ce le este trebuincioasă, fără a mai recurge la oficiul piețelor intermediare, se impunea ca una din măsurile cele mai practice și cele mai urgente.

Legea pentru înființarea a trei târguri permanente de vite

La 23 Februarie 1885 se votează de către Corpurile Legiuitoare Legea pentru înființarea a trei târguri permanente pentru vinzarea vitelor atât de consumație cit și de muncă, din care unul în comuna Severin sau în apropiere de această comună, altul la Constanța sau în apropiere de Constanța și cel de al treilea la sau în apropiere de Rîndușeni.

Iată ce spunea d. Em. A. Porumbaru, raportorul legii în chestiune, în această privință:

"A doua țara cu stabilimente pentru creșterea sistematică a vitelor, care să fie în același timp și locuri de desfacere pentru producătorii cari voiesc a exporta marfa lor; a da o impulsione acestei ramure de muncă națională, care se află în legătură atât cu interesele imediate ale agriculturii, cit și cu acelea ale comerțului nostru exterior și a sustrage pe exportatorii noștri dela dificultățile ce întâmpină astăzi pe piețele strene, unde sunt nevoiți să transportă marfa pentru a găsi cumpărătorii, creind chiar pe teritoriul nostru târguri de desfacere și evitând astfel necesitatea sunul intermediar între locul de producere și acelea de consumație; a face ca cu timpul, aceste târguri să poată să răspundă de fișează nu numai pentru produsele indigene, dar și pentru acelea ale țărilor vecine, care au interese identice cu ale noastre; a convinge pe cumpărătorii streinii despre starea sanitată complet satisfăcătoare a vitelor noastre și a ridica astfel o ramură de comerț, care a fost în totdeauna pentru țara noastră o sorginte de avuție: iată, în cîteva cuvinte, rezultatele ce aştepțăm de la adoptarea măsurilor propuse prin proiectul de față."

Târgul dela Anadolchioi

In virtutea acestei legi s'a ridicat la marginea orașului nostru, în cătunul Anadolchioi, monumentală clădire, în fața căreia n'a fost trecător să nu se opreasca, fără a-i vedea și a-i pricepe rostul cu toate acestea.

Cîteva ori, care nu fac de cît să reproducării în județ, formează astăzi populația cea mai productivă a acestui târg, care a costat frumoasa sumă de un milion de lei — sumă la care, după cum se poate vedea din dispozițiunile proiectului citat de noi mai sus, a contribuit pe lingă Stat și județul cu sume însemnate, vîrsate în anuități.

Inainte de a căuta să discutăm cauzele care au contribuit la aducerea în acest hîr a târgului pomenit — lucru ce vom face în numerele viitoare — vom da mai jos copie după raportul No. 2080 din 6 Martie 1906 a

Prefecturei Constanța către Ministerul de Interne, în care se pot vedea considerațiile care au determinat județul să refuze de a mai servi anuitatea pe care o plătise regulat pînă în 1902.

Raportul Prefecturei de Constanța către Ministerul de Interne

Repunzînd ordinului D-vs No. 2092 avem onoare a vă aduce la cunoștință, că pe termenul legii din 23 Februarie 1885, pentru înființarea a trei târguri de vite, județul a fost impus la plata sumei de 13962 lei 65 bani pe an, ca parte ce revine asupra să din anuitatea înprumutului de un milion pentru construirea tîrgului de vite de la Anadolchioi. Această sumă s'a plătit regulat de județ din anul 1886/87 pînă la 1902/903, deși târgul în cestiu ne-a corespuns nici odată scopului pentru care s'a înființat, și deși județul n'a avut din înființarea lui interesul prevăzut la art. 8 din menționata lego.

La 1902 acesta așa numit târg de vite se transformă în depozit de armăsari și fermă model pentru creșterea oilor, dîndu-i-se chiar și denumirea de "oieria Statului". Printre aceste fapte interesele județului pentru târgul de vite a încetat cu desăvîrșire de a mai exista în mod aparent ca pînă atunci, și atunci consiliul județian a refuzat a mai înscrive prin buget partea sa contributivă la stingerea împrumutului pentru înființarea târgului de vite.

Acest refuz a fost adus la cunoștința D-lui Ministrul al Domeniilor, care prin ordinul No. 20551 din 1 Aprilie 1904, a comunicat Prefecturei că a intervenit pe lingă Ministerul Finanțelor să facă a se ridica sequestrul ce se înființase pe veniturile județului pentru plata anuității în cestiu și să amâne incasarea ei.

Faptul concret fiind, că târgul de vite dela Anadolchioi a început de a mai exista, că acestuia târg i s'a dat cu totul altă destinație, la care se adaogă și acea de abator al orașului Constanța, dată acum de curind, destinatii cari nu mai corespund legoii pentru înființarea lui și răpesc județului cel mai mic interes ce l-ar îndrîpti la plata anuității în cestiu, avem onoare a vă ruga, Domnule Ministru, să binevoiți a interveni pentru a fi dispensați pentru tot-dăuna de acea plată.

Un econom de vite.

Vorbe înțelepte.

Cel ce crede în Dumnezeu nu este nici o dată singur. CHINCHOUILLE.

E mai ușor a clădi o cetate în aer, de cît a constitui o societate omenească fără credință religioasă. PLUTARCH.

Nu este sărac cel ce n'are tată, ci acel ce n'are invățătură. Mitrop. ANCIMIREANU.

Plebea intotdeauna e obosită de evenimente; urăște pe cele actuale, iubește pe cele viitoare și e său tirană sau sclavă. NICOLINI.

Multe feluri de sentimente intră în compoziția lacrimilor. Doamna de SCIVIGNE.

Arareori este un bun simț într'o mare avuție. TACIT.

Plebea nestatornică, căreia i se face orice favoare! Nenorocit e acela care se razină de sprijinul tău subred! SCHILLER.

Cel mai bogat dintre oameni este cel ce știe a face economii; cel mai sărac este sigritul. CHAMFORT.

Nimic nu se susține timp mai îndelungat ca o avere modestă; nimic nu dispără mai repede ca o mare bogăție. LA BRUYÈRE.

În vis și aievea.

Te. Poze drăguți,

Ce noapte de adorăr...

Par că nu se întunecase bine cind te părăsești și mă întorceam gînditor și trist spre casă, ca totdeauna cind își vorbeam mai mult.

Nimic pe lume nu ar mai fi întremat părțea sărmănatul meu susțet, și pășeam deplină gîndindu-l. De atitea ori cercat-am să te uit pe tine, cauza insușită — dar fără susțet — a durerii lui! Vedenia ta însă, îmi era tot în eale... și zadarnic îmi strămutam gîndirea și priveam aiurea, tu resareal mereu, voioasă și pricepătoare, senină și seducătoare — rea... în tot locul unde-aruncam privirea... și susțetul — sărmănatul de el, — de cît zbucium ar mai fi fost scăpat, lipsit de-acela tirană, vedenie frumoasă...

Nu-mă era departe casa, de a ta, și am treptădat totuși ceasuri întregi pe ulițe. Cine știe de cîte ori o fi trecut pe lingă poarta casei mele, dar nu mi-am mai recunoscut-o... ei, asemenei lunatocului, mă învîrteam poate în chiar acelaș loc, dar căutam — ec, singur nu știam!

De ce eram astfel?

... Simplu...

Au n'al fost tu icoana făcătoare de minuni a ființei mele întregi? Căci de-aș fi fost de două ori de moarte gata, de ajuns mă-era să te zâresc pe tine — și 'n zarea ochilor tăi, pierdut, să-mă regăsesc destoinicia toată și de trei ori pe-atât să mă desăvîrșesc? Aū nu mi-as fost tu mie Vergura, Preasfintă lumel? Aū nu-mi pornea din tine mingăterea cind cugetele negre încătușau gîndirea mea? Si nu-mi erau la fața călăuzindă ziua, lumenătoare noaptea și dătătoare de nădejde cind dulce raza ei mă străbatea? — O, ec zie!

Dar mint?

... Nu... Tu știi bine... dar — durere...

Pășind bușmac eșisem de demult din sat. În față mea își resfiră asprimea vîntul; iar eū pășeam mereu, mereu alergător, mereu în neștiință. Zăpada scîrțila strident sub pașu mel și nu zăream docit scînteî încale-mi... că tot mal aprig înaintam — pierdut.

De odată, o lumină vie mă pironi pe loc. Vedeam, dar nu știam ce văd; priveam, dar nu pricepeam ce...

Ci mugete turbate răsunară sombru a pustiș și groază mare pe o clipă tot pămintul paro că ducea...

— • Sfîrșitul lumel!

Cind mi-am putut rosti acest cuvînt, totul se învăli în negură de nepatrunk.

Rămăsel amețit pironit locului... cind filșait puternic de aripă, ca o furtună ce sărdezlanțui, mă făcu să tresar de tot mai mare teamă. Privesc cu frică n sus... — Vai! — Stoluri mari de corbi se năpustesc asupra-mi să mă zvînte!... Eram răpus de groază... și-mi părea că numai doar pămintul de cumva sărădescă să mă nghită, m'ar mai putea scăpa de grozăvia clipei viitoare...

Un vuet surd îmi zinulse un răcnet desprărat — apoi căzuî pe spate, sără simțire... lat.

Ci vuetul se repetă din nou și mai puternic, iar cind credeam că deja-s pradă corbilor un bubuit de tunet-mă puse în picioare. Corbil toți steteau ca pironiți în aer, cu aripi întinse și fiecare 'n locul unde-l apucase tunetul! Nici o aripă nu mai bătea — și capetele corbilor erau înțoarse toate spre zareă împurpurată, de unde, în văpăl de foc, s'apropia o tileagă dusă de două lebede. Întrînsa, pe un tron orbitor de frumusețe, ședea o mîndră jună; bogat un păr de aur și ondula pe umori și-o lungă haină albă o împodobea nespus; o mantie de-azur avea deasupra hainei iarbă po-cap, diamantate stele împodoblați o nestimată coroană împăratească.

Iar eū, ca 'n față preacuratei steteam a-

cuma rugător; nu mai știam ce-a fi de-acum înainte și nu mai priepeam nimic.

De razelo în imprăștie tigeau, toti oorbii său fost aurit. Eu nu mai puteam nici privi; am inchis genele moacom și întinzându-mă în chip de rugă, indură-te-nm zis.

„Dar ce glas îmi răspunse? Ce voce era aceea ce-mă vorbeau? În fața mea aveam cova eterie iar vocea era pământescă... și chipul vedeniei așa de cunoscut!..”

Cereal să-mă amintesc... — da! Tu erai.

„Să cum? De lîngă tine doar plecasem plin de ură 'n lume...”

— „Trezoște-te de-a bine și privivește-mă!... îți semăn? — se răstă vedenia.

Cind am auzit-o glasul cu atâtă retor de poruncă, și-am doschis ochii, simțând într-o gălăz din susțul meu... lată, mă-am zis, ce o a înălțat la zeitate chipul unei pământene, ășă! tocmai prin tandrețea ei!

— „Ce e? Ce vrei cu mine? — m-am răsat acrît.

— „Dar încă nu te pleci tu mie?... și nici nu mulțumești că ești scăpat de ghiara corbulor? — Așteaptă!, tună vocea ei.

Mă simțeam peste marginile de amărăt în mine iar timpul do cind nu mai eram în fizica mea, ba încă martor la atitea grozavil, îmi părea secol.

— Aștept!! — răenii sălbatec, ca gata de atac; apoi, plingător: „Ce crezi că mai poți face acum cu mine? Mai am ești vr'o simțire?... Nu mai am nici viață! — Ești nu și cum mai pot vorbi... Regină ești? — Răzbună-ți! — Te iert...”

Atunci și un uliu se repezi spre mine frumoasa arătare. O apucă și eu de git — însă căzul, slabit, ea dinsa de odată. Ea se desprinse iuto din cătușa mănilor mele slabe; se înălță în sus și devine un vultur aprig.

În momentul următor, ca de o prevedere, susțul meu se desparță de corp și preșimbăbat într-o turtureau fumurie, se aşeză ruruind plingător pe creșnă unu pomic de alături.

Într'acela vulturul se avintase în aer. Dar acum, ca o sâgeată venea spre corpul meu; îmi sparse pleptul și însipse ghiarele să-mi scoată inima. Aceasta era moartă. Un gemăt trist de-alături il făcu și o lăso — și atunci se repezi spre turtureau.

Mimune însă! În jurul ei se prinso un cadru-de sticlă.

Vulturul lovi peretele sticlos dar acesta nu suferă nimic.

Vulturul se avintă din nou și-l atacă, și iar și lără, însă zadarnică — iară patra-oară, răpus, căzut singurat. Dar se răscula, se scutura și ești pășindă să sătindă săpropie de vălcău la marginea căreia steteam lungit; bău din vălcău, și — minune! — devine mai aprig de cum fusese.

Spre mine nu se maluță. Se avintă în sus pînă ce se pierdu. Mă credeau scăpat de-a cumă. Turtureau își părăsi eadrul și zbură dintr-o insulă lîngă mine. Rana din plept mă durea amar. C'un valer trist deschise ochii, dar... — grozavie! — zăresc pe vultur, ca un fulger repezit din înălțime spre peretele de sticla ce apăruse turtureaua. Beat de dor de singe, nu vedea că îi lipsește prada — și în momentul următor se izbi de eadrul sticlos astfel încât vultur și cadru se prăbușiră în fărimări. O volbură de vînt împrăștie fărimurile și într'acela totul începu molecom a se mișca și corbit înviață toții.

Dar nu mai erau corbi! —

Cete drăgălașe de porumbel mă impresurau acum... Se lăsau pe marginea vălcălei și udind ciocurile se stropeau pe pene și tot mai argintii deveneau penele.

De-odată însă se împrăștiară speriată în toate părțile... — Fugiș! Fugiș! — Uliul! — părea căud și într'un moment luindu-mă turtureaua între dinșii, pieriră toții porumbii.

Priveam nepăsător spre uliu, — nu mai aveam nici o frică; acesta, făcu cîteva roate în juru-mă; îmi zari poate rana, că veni și spre mine... îmi zmulse inima și se depărtă cu ea în ghiară, zburind pe o răchită lîngă vălcău sălos.. par că de prada lui! Abia

împăinsă din ca și se scutura sechit de amărăt din adineul ei. Ghiarele însipse în nimic nu îi se desfășeară usor și posătea să scatura turbată să arunce; far elocul nu îi mai pleca spre ea...

În sfîrșit prada se prăvăli pe coastă 'n jos și se opri 'n vălcău.

Uliul zbură iar porumbel revenirea iată și din porumbel se preșimbă în gingășe fetite îmbrăcate în mici rochiș albe, desculțe dar împodobite cu cununățe măndre de forcile tinere pe capete.

In cîntec de ingeri se îndreptără spre vălcău cu o cutioară; una scoase inima, în cîntecelor celorlalte, o pușe în cutie, apoi se îndreptără spre o grădină din apropiere unde pregătind o gropăoară, îngropară sărmăna-mă înimă la rădăcina unui măr bătrîn.

„Aci fu revederea
„Aci fu jurămîntul
„Aci e măngădere
„Aci fie-i mormîntul...”

cîntără repetind în cor fecioarele, apoi se îndreptără spre mine; nă udără eu apă din vălcău, îmi spălară rana din plept iar aceasta ca prin farmec se vindecă pe loc. Nu mă mai durea nimic — iar fecioarele cîntău în cor:

„Întoarcă-te acumă
„În el, susțe-ai lui,
„Și își trezește humă
„Din somnul veacului —
„Iar visul nu-l agite,
„E visul trecător,
„De chinul lui — să uite
„Sărmanu-și muritor...”

apoi, turtureaua zbură asupra mea, se scutura și se pierdu. Iar eu îmi revenis în fire.

Fecioarele pieriră. Plutea însă în aer o dulce armonie de cîntec și distingeam că tot mai de departe:

„Din pulbere de ură
„Refil cum ai mai fost,
„Tiranică săptură”,
„Dar core și adăpost...
„De lumea ta uitătă
„Cerșește-ți azi iubit
„Și n'avea nici o dată
„Ce al disprețuit!

De-aci apoi molecom se pierdu totul și nici o șoaptă nu mai turbura adierea vîntului... — numai în adineul meu se zbătea susțul să poată să po-e-o melodie așa de îngrozită cum poteau glasul așa cuvînt grele pentru aceea săptură, și cine-a și aceea?

Eram singur.

Zarea să lumineze do tot drăgălaș; mă ridică și privi spre răsărit. Aurora împurpură tot mai frumos orizontul; soarele răsărea... Fii binecuvîntată ziua! — am zis, ea obosit de vre-un vis și am plecat prin dosul grădinilor spre sat.

La cîțăva pași mai sus, mă opri locului sărat. Tu plingeai îndoliat, în grădină voastră plecată pe trunchiul mărului bătrîn din fund. Plingeai la rădăcina mărului sub care ne-am știut dinții, sub care ne-am reîntîlnit jurindu-ne din nou iubire, — la rădăcina mărului care-a fost martor la toată fericirea mea... care-a știut tot dorul ce tu sără de milă atât și într-atât l-am maltratat!

Mă propriaș de tine; tu nu n'cetai din plins.

„Ce al tu dragă? — ți-am zis, dar nu mă mai cunoșteai!... Nămingăiată plingeai mereu repetind un refren. — Lăsa-ți-mă... Lăsa-ți-mă să-mă plingă pierzarea... — lăsa-ți-mă!

Apoi cîntă plingind:

„Din pulbere de ură
„Sint iardășl ce-am mai fost,
„Tiranică săptură,
„Dar azl cer adăpost!
„De lumea mea uitătă
„Cerșește azl an iubit —
„Dar n'o să am vr'odată
„Ce am disprețuit...”

Și tu, Paraschivo, cîntai chiar versul ultim al corului fecioarelor, că mă uriașă cova mai înainte la vălcău.

Și nu-mă puteam da seama nici acum ce cîntec putea să fie-acela? Anna așa de sombră... blestem? ce? Iar amintirile aprofundindu-mă, îmi reveni întreagă scena petrecută. — și vulturul, și fecioarele, și turtureaua, și eadrul de sticla, da, și prăbușirea vulturului cu eadrul împreună, și inima, și morțătul inimii.

Dar vulturul fuseseș tu! și vulturul s-a prăbușit... — iar tu acuma vie?

Vă! Versul astăzi fu blestem! — și mie că de dulce mă-apăruse simponia lui...

Măpropiaș din nou de tine. Tu nu mă cunoșteai de loc; plingeai mereu și îi cîntai refrenul.

Dar nu știi cum de dulce par că se împărașă. La rădăcina mărului, pe un mic gurgules cu chip de morțăt răsdriso-o jalnică trupină de spin...

Pustiu, pustiu!...

Mărul ploua flori roz-albe pe morțătul bietel inimii, și iarbă înverzită din ce în jur.

Mă simțiam cu inecul strein de tot; nu mai cunoșteam nici măr, nici morțăt, nici pe tine — și sără voia mea mă depărtă.

Pășeam molecom pe potecuță serpuitoare din fundul grădinilor. Nu mai eram ca pînă aici; păream mă tînăr, mă neștiut — copil. Eram așa de usurel de mal nu se părea că zbor.

Dar de pe potecuță îmi lovi-aузul un plins nemingăios.

Privesc în lătură.

La rădăcina unui pom, într-o grădină din vecini, plingeai o fată. O privil compătimind.

— Biata fetiță... Cine știe ce-a avea?! Că e de jalnică!... — și am plecat apoi pe potecuță 'n sus, neștiut moreu...

1903.

Cruță-Delașăște.

În ce privință nu e bine ca omul să fie curios?

Fiecare faptă, fiecare mișcare în viață noastră complexă poate produce o nenorocire. Așa și curiozitatea uneori e primejdioasă.

Să întimplă mai deunăzi pe străzile Parizului că un tînăr umbără cu o molocicie. Tînărul face cîntare greșită, mașina se răstoarnă. Benzina luă foc, așa că trecătorii începură să tipă în grozită. Un individ ieșe dintr-o prăvălie și crezind că face cîne știe ce îspravă, ia repede o găleată plină cu apă și o varsă peste foc că să-l stingă. Flacările atunci izbucnă furioase și aprinsă pe vre-o cățiva curioși că se strinserează în jurul focului. Multă dintre ei fură grav răniți, doi dintre dinșii au murit.

Negreșit că victimele aceleia sunt de une de plins; dar soarta lor nenorocită poate servi, ca exemplu pentru alții. Cazuri de acestea se întimplă destul de des. Deajuns că un automobil să se opreasă undeva, pentru că imediat o mulțime enormă de curioși să se adune și să caște gura. Se poate prea bine că automobilul să explodeze, să facă o mișcare greșită și nenorocirea e gata.

Să incepem cu căteva exemple de măcar importanță. Căi sunt victimele principale ale pungașilor de buzunare? Negreșit că curioșii. Femeile care se opresc pe la galantare, observind șosele, bijuterii cu atenție, sunt atât de distracte, că nu se mai gîndesc la altceva. Poți să le golești buzunarele, să le șterpești portofelul, ele nu vor simți nimic. Ele nu mai simt nici că le umblă cineva prin buzunare, nici că sunt împinse; pielea lor a devenit insensibilă, sunt ca și hypnotizate, privind obiectele de prin galantare.

Pină ce n-ai constatat și n-ai avut ocazia să vezi, nici că-ți vine-a crede pînă în ce grad sunt suspendate celealte funcții, cind gîndul este pre-ocupat, concentrat numai asupra unui obiect.

Scamatorii se bizeze numai, pe acest lucru și pentru ca publicul să nu poată controla ce fac ei cu mina, aceștia fixează atenția publicului pe un baston, pe o pălărie, farfurie etc. și pe cind noi ne

uităm la farfurie său la pălărie, scămatorii fac ce vor cu mîinile lor.

Așa și scenele ce ne atrag atenția pe stradă, ne fac să nu mai ținem seamă de alte lucruri. Pe cind nol privim cum se bat doi pungași în stradă, un al treilea pungăș ne șterge portofelul din buzunar său ceasul dela brâu.

Acum, de cind avem pavajul de asfalt pe multe străzi, nu e zi dela D-zed ca să nu se întâmpile ca un cal dela vr'o trăsără să nu cază jos. De îndată vezzi o lume imensă adunându-se și făcind cerc împrejurul bietului animal care se zbate pentru a se ridica. Birjarul dă drumul hătjurilor și ce lezne se poate întâmpla ca animalul, în mișcările lui brusce și dezordonate, să lovească cu co-pitele pe vre-un gură-cască.

Cind se dă alarmă de foc și vedem că pompierii se îndreaptă în vre-o stradă oarecare, milii de curioși dați fuga să aziste la incendiul. Cât are de lucru poliția și pompierii, spre a ține ordinea, făță de această gloată de curioși, care împiedecă chiar pe pompieri de a-și vedea de lucru. Cite ghionturi nu capătă cineva la un asemenea spectacol. Dar de multe ori se întâmplă să cadă obiecte și mobile din casele incendiate, pe capul acelor curioși.

De cîteori nu se întâmplă că doi certindu-se ajung la cuțit, la revolver și cite un curios privitor, capătă giontele său lovitura de pumnal destinată altuia. Dar cite altele nu se întâmplă!

Un om serios însă, un om care ține la demnitatea sa, nici cind n'o să se vire într-o adunătură de gure-cască, pentru a-și satisface o curiozitate banală.

Ințeleg! Dați fuga la un dezastru, cu gîndul să ajută... — Tot respectul... Mă închin chiar în fața celor cari ar prinde caș speriei! E demn de toată stima și admirația noastră cetățeanul ce aleargă în ajutor chiar cu rizicul vieții sale. Dar ca să faci parte din cetele de gură-cască, nu numai că nu e demn și frumos, dar e primejdios.

Cu drept cuvînt zicea deci un cugetător: Gradul de cultură al unui popor, se măsoară după numărul Gurelor-Cască.

Dr. T.

Istoria unei lulele

Să tot fie 4—5 ani de atunci.... Mă hotărîsem a-mă vizita prietenul, pe cure de multă vreme nu-l mai văzusem. Il găsiu locuind într-o casă din marginea de jos a orașului G... un colț de lume, unde linistea domnește în desăvîrșită pace. Era tot cunoscusem, om de judecată în toate și povestitor cu socoteală—rezultatul unei endelungate experiențe—căci rămas singur pe lume, a trebuit să umble pe dibuite multă vreme, să sic aruncat de vîntul soartei, cind într'o parte, cind într'ală. Il regăsise în singur în odaia lui, și rezemal d'un scaun începu a toarce firul vieții lui trăile—viață plină de sbuciumări susținute.

Din vorbă 'n vorbă îmi făcu convingerea că prietenul meu — ca oricare om — are și el slăbiciunea lui: — lulelele. Cind începu a scoate din diverse cutii fel de fel de pipe rămase destul de nedumerit, cum nige neînsemnate cioate și rădăcini au putut avea atâtă înrăurire asupra lui, astfel că lăcură din el, sclavul lor. Aruncîndu-în vorbă — mai mult într'o doară — și cerui și că una, spre a-mă aminti mai des și că mai mult de tabietul lui. Cu guri jumătate-nă făgădui seara, dar dimineața luindu-le la examinare văzu că de fiecare-i legală o istorioară, o amintire și ca omul, care la gîndul că se desparte de ce-i e mai scump pe lume, îmi zise că și cind se rugă „Nu, nu pot”. — Una din pipe însă... atrasă atenția și-l rugăi a-mă spune cum, de unde-are? Iar el începu: „Mă duceam pe drumul Botoșanilor, spre minăstirea V..... În drum întâlnesc coliba unui pădurar, unde mă oprii spre a mai răsufla de greul drum al timpului de vară. Dar spre marea mea mirare văd la bătrînul pădurar o lulea ușă de caracteristică — din spumă de mare — că-mi rămase la înimă și mă decisei să nu

plean, deci cind voi convinge unchiul să-mi-o da, în schimbul oricărui sume. Toate stăruințele mele fură zădarnice însă, căci bietul bătrîn tot repeta mereu: Cum-să fi-o său, domnule! că doar eu alti am mai rămas din tîrla părintească și apoi.....” — Într-o lumea închisă și tare scump, căci povestea lulelei mele nu-ă ca o orloare alleia: Eram mic, ca de vre-o 9 ani. Într-o seară venind în casa părinților mei 4 Cerchezii și rămaseră în gazdă la noi. Peste noapte unul din ei se scoala și trage dintr-o lulea lungă și albă ca laptele. Eu... nu dormeam și-l văzui unde-o pușe

Dimineața ei pleacă, Cerchezul uită luleaua, eu o luai și mă duc de-o ascund în grădină. Cerchezii se întorc după cîlăra vreme și începură să răcni „Să iasă luleaua, că-i soc”. Dar... luleaua nicăi.

Se puse apoi și luă la bătaie pe tata, pe mama, pe-o soră a mea; dar luleaua nu mai era. Văzind ei așea, dădură soc casei și la tot avutul nostru săpoi plecară. Ei! Multă vreme bieșii mei părinți au dus-o destul de necăjișii; dar... eu că știam?... căci din cind în cind scoteam luleaua din fărină și mă jucam cu ea. Mama, astă în cele din urmă, dar ce folos! era prea tirziu... Săză, Domnule, luleaua astă-i, luleaua aceea și cum ai crede D-la că mi-ași călcă eu pe înimă și să mă despărte de dinsa! Dar nu, cu nici un preț!

„Să văzind cum stați luceurile îmi căutați de drum și porții înainte. În satul vecin săcău cunoștința proprietarului moșiei, deci și a pădurii și pădurarului. La înapoicre spre Botoșani proprietarul mă luă în trăsura lui și-i povestii toată întâmplarea cu pădurarul. Boerul nu zise nimic, dar în dreptul colibei pădurarului opri trăsura.

„Moș Neculai!”

„Sărut mină, boerule”

„Un-fi-c luleaua?”

„Aci.”

„Ado 'neoa”.

„Mai mult ca zăpăcit — căci pricepusc sărmanul, și împletești să te întâmpină.”

„Postim boerule” — Si eu un lung ofstat moș Neculai... se despărțea pentru totdeauna de luleaua lui.

Căutați a-i da în schimb uncheagului căruia îi va lea, ca o mică răsplătă a unui lucru așa de scump pentru el, dar proprietarul îmi opri mină.

„Nu.”

„Mină, spanfire”.

Si multă vreme m-am tot gîndit la întâmplarea astă și tot reflectam: „Va să zică, între simșirea bătrînului, care se despărțea de acel lucru, ce pricinuise scruful unei întregi gospodării, între dorința prietenului, de a răsplăti cu o neînsemnată sumă jalea pădurarului, voia boerului să decisivă, voiajă... cări în cele mai multe cazuri e brutală, neomenească.”

Si că nu cred, că nexistă simșire! Dar... se înșeală căci aci simșirea-încurată, nealterată, simșire însă care de multe ori a dat de gîndit.

Demir.

ȘTIRI ȘCOLARE

Grădina de copii din comuna Esechiori, cătunul Cuiogiu, a devenit vacanță prin renunțarea făcută din cauză de boala de D-ra Maria I. Mircea, conducătoarea acelei școale.

— Prin revocarea congediului avut pînă la 1 Septembrie 1908, D-na institutoare Emilia Rally și-a reocupat catedra dela școală de fete din Medgidia, pe ziua de 18 Februarie a. c.

— Salariile invățătorilor din județ să se ordonată la 20 Februarie a. c., chitanțele respective, trimisindu-se deja celor în drept.

— D-l Paul Pașa, Revizor școlar al județului, a mai făcut luna aceasta următoarele inspecții la școalele din județ: Școală fröbeliană din comuna Tuzla, școală rurală din comuna Tatlageac,

Gheringec, Mustafaci, Cerchezchioi, Mamușia, Bațramdede, școală fröbeliană din Bațramdede, Demircea, Hairanchioi, Caraaci, Chioșeler, Cazil Murat, Carabaci, Cavaclar, Cobadin, fröbeliană Cobadin, Murtatlar.

— D-l D. Vîntilă, invățător de școală din cătunul Ivrițez Mic, a fost transferat pe ziua de 15 Februarie a. c., la școală din comuna Topal post II.

— D-ra Eug. Zamfirescu, invățătoare la școală din comuna Topal post II, a fost transferată pe ziua de 15 Februarie la școală din cătunul Ivrițez Mic.

— Onor. Prefectura Județului, va prevede în viitorul budget al comunelor rurale, sumele necesare pentru susținerea și crearea școalelor de adulți, maestre de lucru manual, transportul la cercurile culturale, etc.

— Postul al II-lea dela școală din comuna Gărliciu, e vacant, prin primirea demisiunii din invățămint a D-lui R. Ionescu invățător suplinitor.

— În primăvara acestuia se va începe construirea din nou a cel puțin 30 localuri de școli rurale.

— Administrația Casei Școalelor, a hotărît înființarea pe ziua de 1 Aprilie a. c., a unui post de invățător agricol ambulant, în acest județ. Invățătorul ce va fi numit în acest post, va primi pe lîngă salariul D-sale dela școală și o diurnă de 20 lei lunar pentru deplasări.

Suplinitorul D-sale dela școală va fi plătit separat de către Ministerul Instrucțiunii Publice.

— D-ra Ecaterina H. Pandele, a fost numită pe ziua de 1 Februarie a. c., conducătoare a grădinile de copii din comuna Gargalici Mare, vacanță prin transferarea D-rel Elena Polydor la Tuzla.

— Anul acesta conferințele generale ale corpului didactic din județ, se vor ține dela 17—21 Aprilie. — La aceste conferințe vor lua parte și conducătoarele de grădini de copii, formind o secțiune a parte.

— D-l C. Căpraru, a fost numit pe ziua de 1 Februarie a. c., ca invățător suplinitor la școală din comuna Calfa cătunul Haidari.

— Concursurile școalei din cătunul Cherimcius au fost suspendate în ziua de 14 Februarie a. c., pentru a se dezinfecța localul.

— Școalele din comunele: Caramurat, Pazarlia și cătunul Dorobanțul, au dat vacanță regională de 8, 9 și 10 zile pentru ajutorarea părinților copiilor la munca agricolă.

— Școala din comuna Mamut-cuius a suspendat cursurile pe timp de 3 zile din cauză epidemiei de tuse convulsivă.

— Pe ziua de 25 Februarie a. c., începează detasarea D-lui Gh. Popescu-Ciocânel la seminarul Musulmam din Medgidia. D-sa pe aceiasi zi, își reia catedra dela școală de băieți din acel oraș.

ȘTIRI SANITARE

— În comuna Anadolchioi s'au ivit două cazuri, de scarlatină și unul de difterie. Immediat s'a înființat o infermerie provizorie, unde au fost izolați scarlatinoșii.

— În cătunul Cerchezchioi epidemia de scarlatină este aproape de stîns. În cătunul Dauluchioi epidemia de scarlatină este în descreștere.

— Boala predominantă în județ în prezent este rugeola, care are forma unei pandemii foarte benignă.

— Comuna Almaliu a procurat un aparat pentru desinfectie cu formol „Flügge”.

— Științele anului 1907 și a lunei Ianuarie 1908 au fost înaintate Direcțiunii Sanitare. Din aceste statistice să vede cum în anul 1907 natalitatea județului, (exceptând orașul Constanța) este 57. 49%, iar mortalitatea 35. 02%. Sporul real de nașteri în județul Constanța (exceptând orașul Constanța) este 3143 suflare.

— S'a format intineraril pentru operațiunile de vaccinare și revaccinare în anul 1908 cu începerea lunii Martie.

— Consiliul de higienă al județului va ține ședință ordinată în ziua de 1 Martie.

— S'a numit agent sanitar la Cercul Lipniță D-l Cesar Popescu.
 — Idem și la comuna Cara-murat D-na Paulina P. Bazilian.
 — Idem Mahmut Cuius D-ra Teodora Åtanasiu.
 — S'a transferat, după cerere, D-soara Ecaterina Petre, moșă la cercul Caratal, în același calitate la cercul Musurat.

O CERERE

Citeva sute de orașeni aș adresați d-lui Primar al orașului următoarea petiție :

«Este cunoscut că vara în timpul și din cauza căldurilor și a prafului, este absolut necesar ca populația acestui oraș să fie băi, ceea ce ar fi cu atât mai ușor cu cît avem Marea».

«Cu toate acestea imprejurările sunt astfel că parțea cea mai mare a orașenilor suferă, neputind beneficia de băi».

«Băile de la Mamaia sunt prea departe și ar trebui cuiva să piardă o jumătate de zi pentru o baie, lux ce nu și poate permite nici 10% din orașeni, iar băile din oraș sunt aproape la o extremitate fără plajă și cu pietre multe în apă».

«De aceea, subsemnatii proprietari și comercianți în acest oraș, respectuos vă rugăm să binovoîști a dispune în interesul higienei să se construiască la capul străzii Grivișa niște băi populare, deoarece acolo este locul cel mai apropiat pentru parțea de sus a orașului și este și o plajă frumoasă».

«Binevoiți vă rugăm a cerceta și convințindu-vă de aderări și ne satisfac rugarea noastră».

• Prină etc.
 Urmează iscăliturile.

Chestiuni didactice.

O lecție practică de Scris-Citit.

Pregătirea. — Se revăd de învățător lecțiunile scrise acasă. Se vor șterge de copil plăcile, după care învățătorul, spre a căptă convingerea că lecțiunea e asimilată, le va dicta cîteva cuvinte său propoziții pe care școlarii le vor scrie pe placă. Se vor chestiona școlarii, asupra înțeleșului unor cuvinte coprinse în lecțiunea ce ne-am propus a trata, clarificindu-le astfel unele noțiuni dubioase.

Anunțarea. — Se anunță obiectul ce vom a trata. Tratarea (predarea). — În urma unei prealabile convorberi cu elevii, se va formula propoziția, cuprinzind cuvântul și litera ce vom a trata. Se intuește apoi obiectul în cestiune după ilustrația din carte. Se arată elevilor litera în întregime, apoi descompusă în elementele ei, făcind-o cu elevii în mod simultan și după comandă. Arătăm apoi și construcția grafică a literelor de tipar. Spre a căptă dexteritate, se vor scrie de elevi pe plăci cîteva cuvinte conținând acea literă. Se pun cu comandă plăcile înăuntru și se scot abecedarele. Se citește odată foarte respicat de învățător, apoi cu toți elevii. Se pun cel mai buni și o citească singuri și apoi și din cei mai slabii.

Sociereea. — Stabilim punctele comune și ne-comune ce există între aceasta și literele învățătoare.

Generalizarea. — Se repetă de toți elevii de odată, ordinea în care am executat litera pe tablă, formind, de e posibil, o mică poeziară din elementele literelor.

Aplicareea. — Înzistăm din nou asupra ceterel lecțiunii, obligindu-i să scrie acasă pe placă și să prezintă cu ea scrisă a două zi, la școală. Triton Oprea, Chioseler.

INTER POCULA

I.

*Popa și primarul nostru
 Tineri sunt și buni vecinăi;
 Între dinșii stă de pază
 Gardul nou din mărăoint.*

*Cite-odată-l dus primarul
 Ca părintele de-acasă; —
 Siostează primăria
 Si cucoana preoteasă.*

*Eșu le văd cum stați pe prispa
 Si vorbesc de toate cele;
 Of! atunci înl. vine ciuda
 Cea mai strășnică pe ele.*

*Nu pricep atâtă vorbă, —
 Toată ziua vorbă 'ntr'una!...
 Vine popa și primarul
 Si n'am fost măcar la una.*

II.

*„Să bel mal mult!” mi-a zis erișmarul
 Si m'a rugat ca să-l ascult;
 Iar draga mea cu ochii negri
 Mi-a spus: „iubește-mă mal mult!”*

*Acuma stați și mă gîndesc
 În ce încurcătură grea
 M'aș pus stăpîni met cel veșnică;
 Grîșmarul și iubita mea.*

III.

*Eșu sunt întil la băutură,
 Cind am parale multe 'n pungă,
 Căci beau în fie-care noapte
 Pe nouă zile său-mă ajungă.*

*Si la iubit is tot întil,
 Căci m'am deprins, mă dragă frate,
 S'aleg femeile frumoase
 Din cîte trei sau patru sate.*

*Beau mult,—să nu mă ridă popa
 Deprins, să bea întotdeauna;
 Iubesc femei din patru sate, —
 Să nu rămân cum-va cu una.*

Al. Oh. Dolnaru.

Banca Plugarului Român din Constanța Societate Cooperativă

Adunare Generală din 10/11 Februarie 1908

Raportul Consiliului de Ad-ție

Domnitorii Acționarii,

Intrunirea Domnitorilor-Voastre din anul acesta are o deosebită însemnatate. Pe lîngă lucrurile obișnuite ale Adunării Generale, aveți a le pronunța asupra modificărilor Statutelor, în scop de a introduce în ele modificări care au părut a contribui mai degrabă la propășirea instituției Domnitorilor-Voastre, la transformarea Băncii în Societate Anonimă.

Aceste modificări sunt:

a) Transformarea Băncii în Societate Anonimă și stabilirea valoarei nominale a acțiunilor la cifra de 100 lei fiecare la purtător.

b) Capitalul social rămine fixat la suma de lei 200.000, împărțit în 2000 acțiuni la purtător. El va putea fi sporit pînă la suma de 400.000 lei, dacă ulterior extensiunea operațiunilor Băncii va reclama un capital mai mare, el va fi ușor realizat prin o nouă emisiune de acțiuni, în marginile sumelor prevăzute de Statute.

Ne am folosit de această imprejurare pentru a introduce în statute, pe lîngă modificările indicate, toate acele schimbări care nu s-au părut trebuincioase, întrucît înțesătoare normală a băncii.

Banca Domnitorilor-Voastre, sub forma sa

actuală de Societate Cooperativă, fiind o tinără instituție, administrația are de dorință să de a fortifica de la început poziția instituției a cărei conducere însă a încredințat de către fondatorii săi, și pentru a o pune în limitele posibilităței la adăpostul evenimentelor să propus transformarea Băncii în Societate Anonimă.

Sperăm că apreciind folosurile ce banca va trage din această lucrare, veți aproba Domnitorilor-Voastre proiectul ce vă prezentăm.

În ce privește gestiunea proprie a anului 1907, vom fi foarte scurți căci bilanțul va indica starea afacerilor noastre.

Operațiunile au luat o dezvoltare mai mare de cît în anul precedent; iar situația generală se prezintă sub condițiuni satisfăcătoare.

Scomptul cu proprietari, plugari, a fost întrebat de mare ca întrecut; iar incasările s-au efectuat în mod normal, cu toate că recolta a mai mare parte a fost distrusă.

Vârsămintele făcute asupra acțiunilor băncii a atins la 31 Decembrie 1907, suma de lei 145.300 pentru 5.812 acțiuni plătite integral. Restul de 1591 acțiuni care nu s-au conformat încă îndatoririle de a face vârsămintele integrale, după ce li s'a acordat mai multe termene de grătie pînă la 31 Decembrie 1907, s-au aplicat dispozițiunile Art. 13 din Statute.

Primul tablou anexat la acest raport, este bilanțul general, care conține rezultatul tuturor operațiunilor făcute pînă la 31 Decembrie 1907,

Bilanțul general încheiat la 31 Decembrie 1907

Activ	
Acționari	200000 —
Subscriitorii Acțiunilor	145300 —
Cassa	671 50
Efecte de Primire	168776 95
Mobilier	1686 05
Diversi Debitori	22382 25
Depozit general	585 30 539402 05
	539402 05 539402 05

Pasiv	
Acțiuni	200000 —
Acțiuni Subscrise	145300 —
Diversi Creditori	81 —
Diversi Deposit	585 30
Efecte Negociate	34610 —
Depun. spre fructificare	8407 55
Fond de Rezervă	5118 20
Capital	145300 — 539402 05
	539402 05 539402 05

Comptul de profit & perdere încheiat la 31 Decembrie 1907

Debit	
Cheltuieli generale	12173 20
Dobânzi și Scom.	1687 10
Bonificații	12 —
Fond de Rezervă	5118 20 18990 50
	18990 50 18990 50

Credit	
Beneficiile rezultate din operaț.	
Dobânzi & Comis.	18990 50
	18990 50 18990 50

INFORMATIUNI

D. Dimitrie A. Sturdza, șeful partidului național liberal și Președinte al Consiliului de Miniștri, împlinind astăzi, 25 c, vîrstă de 75 ani, a primit din partea M. S. Regelus o călduroasă scrisoare de felicitare.

Pe lîngă școala Nr. 1 de fete din Constanța s'a înființat o asociație școlară între eleve. Scopul acestelui asociație este ca din mici cotizații ce vor depune acele eleve să se formeze un fond care să fie trimis „Vetrel Luminoase”.

Din inițiativa d-lui G. Tăndescu, institutor în localitate, și ca urmare la cunoștința finită de d-sa asupra misiunii cooperative în genere, s-au pus bazele unei societăți cooperative de producție și consum, în orașul nostru, sub denumirea de „Marea Neagră”.

Au aderat pînă acum 200 persoane subscrindând acțiuni în valoare de 22.500 lei.

La adunarea generală ce a avut loc la școală primărie de fete, s-au votat statutele, alegându-se și consiliul de administrație compus din: Ieremia Blebea, G. Tăndescu, dr. Marinescu Sadoveanu, Econ. I. Grigorescu, G. C. Ionescu, arhitect N. Longin, cap. C. Nicotau, D. Nicolaescu și Vasile Toma, supleanți: Tacheșcu Cornăleanu, P. Postelnicu și Nichi Stănescu, cenzori: Sf. Vladislav, Ludovic Mazuchi și P. Nicolescu, iar supleanți: Slavru Georgescu, G. Ionescu și C. Manolescu.

Ancheta a stabilit, că focul care a consumat magazii S. M. R. și C. F. R. din localitate a luat naștere din neglijență.

O neglijență foarte culpabilă în tot cazul și care continuă a fi comentată în felurite chipuri în oraș — date fiind imprejurările în care s-a petrecut faptul.

Un membru din Consiliul Societății de arte, literatură și sport din localitate ne adresează o lungă și documentată scrisoare, cu privire la găzduineea sărbătorilor a aceleiași societăți.

In special se atrage atenția asupra art. 8 de sub art. 53 și art. 60 din statut, care — după cum afirmă corespondentul nostru ocazional — nu o dată nu adăgătă optăcare. Se mai semnalizează în acea scrisoare, că înca nu s-au prezintat consiliul conturile balului costumat dat de numita societate, în luna aceasta.

La rîndul nostru, sărăcăvoi să ne amestecăm în treburile dîndintru ale aceleiași societăți și sărăcăvă puncă la îndată bună credință nimănului, stipuim cele de mai sus cunoștințelor lor de drept.

Dela Anadolchioi.

Întimplareu face ca de către noi sănătatea despre satul acesta; să vorbim de Societatea de tir, muzică și teatru „Principalele Nicolae” de acolo. Si în adevăr, cineva nu se va opri nicăieri, cu placere, de căt la ceea ce frumos. Că nulle lucruri frumoase rămînt totuși neluate, în seamă, acuza, drept vînă nu poate fi dată nimănui. De unde lucrurile ne ocupăm prea mult: de altele prea puțin, și iarăși, de altele de loc. În tot cazul, ce e bine și frumos, ne atrage mai des atenția și locmai de acela urmărim mai cu încordare ceea ce nu place. Deocamdată, meritul acestei societăți nu e locmai mare, însă e mare și mult ceea ce promite în viitor — și afirmăm atât mai cu drag aceasta, cu că vedem interesul ce pun căci din fruntea ei, nu pentru a merita pe drept laudă, ci mai mult pentru mulțumirea în susținătă din căt-i și iertat puterile, ană făcut ceva folosit.

Simbătă 23 Februarie, societatea numită, atât spre a-și spori fondurile și pentru a face pe membri și consâteni să potreacă, a dat ultimul bal, în carnavalul ce ne-a lăsat.

Laudă incurajază în totdeauna; însă: „lauda prea mare trîndăvăste” — și cum e de dorit ca că din fruntea acestei societăți să fie și pe mai departe că mai sărguinciosi și că mai muncitori, iar aceste două calități fiind și demne bogății, — nu facem uz de laudă exagerată, ne mărginim a spune atât numai, că: petrecerile lor sunt dintre cele mai dulci. La ele se adună cu drag tinăr și bătrîn iar felul în care se petrece, îi face pe toți să se depărteze cu amintiri, prin urmare, sit mai plăcute.

In sfîrșit, ultimul bal a finit pînă la ziua într-o mulțumire generală.

Cedea.

Aforisme de Heinrich Pestalozzi

— Ce este omul, ce-l lipsește, ce-l înalță, or îl înjoieste, ce-l întărește, or ce-l slăbește, îată ce trebuie să știe astăndată conductorii poporului, că și locuitorii celor mai umile copilărie.

— Omule, cind eşti tată și deci cind ai de crescut copil, nu-l săli nici odată la lucruri prea grele, înainte de așa fi căștigat destulă putere prin exerciții gradate și potrivite vîrstei; păzește-te de a-l trata cu asprime și de a-l costringe în chip forțat.

— Căminul părintesc este temelia întregelui educaționii a omenirei.

— Cea dintâi trebuință a omului este de a fi în legătură cu Dumnezeu.

— Păcatul este isvorul și urmarea lipsel de credință; este un fapt omenesc contrar conștiinței; ce aveam despre bine și despre rău.

— Eu pun temelia or cărelibertăți pe dreptate; însă nu văd în lumea aceasta putința de-a asigura dreptatea, în vreme ce omenirei îl lipsește simbul dreptății, al credinței și al iubirii.

— Oră ce bună educaționă cere ca ochiul mamei să poată să vădă sigur, zi cu zi, oră cu oră, orice schimbare, în starea sufletească a copilului său, în ochii săi, pe buzele sale, pe fruntea sa.

BIBLIOGRAFIE

In „Biblioteca pentru toți” a mai apărut No. 311, Aventurile lui Sherlock Holmes de Conan Doyle.

Po „Sherlock Holmes” cine nu-l cunoaște?

E mai popular numele acestui detectiv inventat de căt chiar al lui Conan Doyle autorul.

S-a jucat și pe scenă Teatrul Național din București o piesă intitulată „Sherlock Holmes”, scrisă de Bonn, un fel de compilare din toate nuvelele lui Conan Doyle față de Sherlock Holmes.

Cele două nuveli pe care le dă în traducere „Biblioteca pentru toți” sunt alese din cele mai caracteristice ale lui Conan Doyle și că vor fi dobjuns spre a do o idee lămurită de talentul și de mijloacele extraordinare de care dispune acest scriitor. Cetindu-le, cititorii vor putea aprecia și vor fi în măsură să facă doară între „Sherlock Holmes” și scriitorul Englez și între nenumăratele contrafaceri și imitațiuni cărți au năvălit cimpul literaturii poliestic și dramatici și cărți nu au nimic comun cu opera frumoasă și interesantă și literară a lui Conan Doyle.

Traducerea pe cărți ne-o prezintă „Biblioteca pentru toți” și săcătu cu multă îngrijire și păstrează tot sănătățile originalului.

Că din urmă zilele sunt condamnat de Victor Hugo, „Biblioteca pentru toți” No. 313, prețul 30 bani, om săpătă să fie învățat.

Nu este chestiune care să pasioneze mai mult opinia publică și să fi născut mai multe discuții ca această pedepsă cu moarte.

Această chestiune n'a putut să lase indiferent pe genialul poet Victor Hugo, care a luptat cu convingere și mult avint pentru drepturile omului. El a protestat din toate puterile în contra celei mai barbare pedepse și o consecință a acestui protest este și povestirea: „Cea din urmă zile sunt condamnat”.

Victor Hugo, cu o putere proprie numai geniu său, ne face să azistăm ceas cu ceas, minută cu minută la agonia înceată și groaznică a unui osindit la moarte. Vedem suferințele lui, tualeta lui, ultimă, mersul lui la esafod și ni se umple susținătul de revoltă, durere și spaimă. S'ar părea că însăși noi asistăm la execuție.

Această carte prezintă un viu interes pentru ori și cine. De vinzare la toate librăriile din țară.

Catalog complet al „Bibliotecii pentru toți” a se cere Librării editoare ALCALAY — București.

ROMANIA

POLITIA PRĂSULUI CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNI

No. 2657

1908 Februarie 20

Se publică spre cunoștință generală că D. Jude al Ocolului Constanța prin adresa cu No. 2296 din 1908 a fixat ziua de 2 Martie 1908 pentru vinzarea cu licitație publică a averii mobilă a d. H. H. Arslanian din Constanța urmărită pentru despăgubirea d-lui D. Hagi Lazar de sumele ce are a primi în baza cărei de judecată cu No. 1282 din 907 investită cu formula executorie.

Vinzarea se va efectua în Piața Carol din acest oraș, începând dela orele legale.

Sub-Comisar, Gh. Papadopol.

No. 2608

1908 Februarie 19

Se publică spre cunoștință generală că d. Jude al Ocolului Constanța prin adresa cu No. 1383 a fixat ziua de 24 Februarie 1908 pentru vinzarea cu licitație publică a averii mobilă a d. N. Constantinescu din Constanța urmărită pentru despăgubirea d. Nissim Navon din Constanța de sumele ce are a primi în baza cărei de judecată cu No. 679 din 907 investită cu formula executorie.

Vinzarea se va efectua în Piața Carol din Constanța, începând dela orele legale.

Sub-Comisar, Tălăngescu.

ROMANIA

PREFECTURA JUD. CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNE

No. 1406

25 Februarie 1908

Ne fiind avantajos prețul rezultat la licitația dinăuntru de Prefectură în ziua de 20 Februarie, pentru vinzarea materialelor proveniente din dărâmarea unei construcții vechi a Județului din orașul Medgidia, și anume: 141 m. c. 250 c. m. piatră brută și 5400 plană, se aduce la cunoștință generală că în ziua de 15 Martie viitor, la orele 4 p. m. se va unea o nouă licitație publică în acest scop, în localul Prefecturei.

Licitatiunea se va încheia cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiile art. 72-83 din Legea Coabității publice.

Ofertele se vor primi în ziua licitației, plus în orele 4 p. m. însă cu garantie provizorie de lei 50.

Supră oferte nu se primesc.

Acestă materiale se pot vedea în orașul Medgidia unde a fost construcția.

p. Prefect, G. Cristescu.

p. Secretar, A. Roșca.

ROMANIA

PRIMARIA COMUNEI CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNE

No. 1247

26 Februarie 1908

La licitația din urma a se tine în ziua de 23 Februarie a. c., pentru închirierea gheretelor de la hala cea nouă din partea de jos a orașului, în număr de 58, cum și a gheretelor de zid, în număr de 13, din piața Carol I din partea de sus a orașului, neprezentindu-se nici un concurent, se publică spre cunoștință generală că pentru închirierea acestor gherete, se va tine o nouă licitație

Dimitrie Bălănescu

107 — Str. Carol — 107

Magazin de Ferărie

asortat cu broaște, lacătă, balamale, cuie de strină, ciment, var hidraulic, nicovală, menghinele, etc.

Specialitate în articole de vopseie fine

Uleiuri englezesci și lăcuri din cele mai garantate.

în localul acestelui Primării, în ziua de Sâmbăta 15 Martie a. c. orele 4 p. m.

Inchirierea se va face pe termen de un an, cu începere dela 1 Aprilie 1803.

Gheretele au o anumită destinație și nu va putea fi schimbăta de către cu invocarea scrisă a Primării.

Distribuția este cea următoare:

Hala cea Nouă, Gheretele dela mijlocul Halei sub No. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 și 43, sunt destinate pentru vînzarea de pește.

Gheretele dimprejur (interior, parter) sub No. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 și 31 sunt destinate pentru vînzarea carnei;

Gheretele de afară despre strada Germană sub No. 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 și 51 sunt destinate pentru zarzavat;

Gheretele de afară din spre strada Costachi Negri sub No. 52, 53, 54, 55, 56, 57 și 58 sunt destinate pentru pasări și fructe;

Gheretele de sub-sol sub No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 și 18 sunt destinate pentru diferite depozite;

Gheretele de zid dela *Hala de Sus*, strada Carol, au următoarea destinație:

Gheretele No. 4, 5, 6 și 7 pentru zarzavat

Gheretele No. 11, 12 și 13 pentru carne de vacă și oaie

Gheretele No. 9 și 10 pentru carne de porc și zeluri

Gheretele No. 1, 2 și 3 pentru pește

Gheretele No. 8 pentru brinzeturi

Licităția se va juca oral pentru fiecare gheretă în parte.

Concurenții vor trebui să depună o garanție de 100 lei.

Gheretele de lemn din piața Carol nu se vor închiria.

p. Primar, Virgil Andronescu

Secretar, I. D. Coroza

TRAIAN BELU

AVOCAT

Banca de acord

P. SAPIRA

Furnizor al Curții Regale

Cea mai mare Ceasornicărie și Bijuterie din Constanța.

Colecțură principală a Loteriei Statului Român.

A apărut

și se află de vînzare la librăriile din Constanța. Proprietatea imobiliară din Dobrogea — (Diferitele improprietăți, vînzări, și deposedările de pământuri) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar. *Finalul ziarului: de la*

SPECIALITATILE Farmacîstului Ion Berberianu CONSTANTA

Mentione onorabilă: Paris 1901

Două medalii de aur: Nizza și Roma

Cinci medalii de argint: Atena,

București, Constanța, Craiova și Madrid

Apa de gură „Hygea” Întrebuitarea zilnică a acestei ape, face ca mirosul urit al gurii, durerile de gingii, și de măsele să dispare în cel mai scurt timp; de asemenea este cel mai placut aromatice al gurii, întăriend gingiile și conservind dinții. *2 Lei sticla.*

Crema „Higea” este un preparat igienic pentru înfrumusețarea și înfrâgezirea pielei, face să dispară în cel mai scurt timp: piștruf, coșuri, pete de sarcină și de ficit, bubrești etc. și face tenul alb, fragă și catifelat. *1 Lei 50 bani boceanu.*

Elixir de sănătate al St. Ion Botezătorul (aprobat de Consiliul Sanitar Superior). Elixirul acesta fiind preparat din substanțe vegetale tonice purgative și amare este cel mai bun medicament ce se poate intrebuița atât contra tuturor boalelor de stomach și contra acelora care au o legătură oarecare cu regulata activitate a organelor digestive. Așa: amețeala, colicele, de stomach, durerea de cap, galbinarea, greață, încărcările de stomach, indispozițiile, melancolia, nepofta de mincare, trinji, răgăeli, venoin etc. sunt afecțiuni care se pot combate cu succes prin intrebuitarea acestui elixir. *2 Lei 25 bani sticla.*

Capsule Salolate „Berberianu”. Capsulele acestea sunt cele mai eficiente ce se pot intrebuița contra bleenoragiei fie acută fie cronica, vindecind numai în cîte a zile surgerile cele mai rebele. *5 Lei cutia cu 50 capsule.*

DEPOZIT CENTRAL

Drogueria BERBERIANU CONSTANȚA

Contra ramburs trimit în toată țara, comandele dela 15 lei în sus se trimit franco locul cerut.

G. M. MAGUREANU

fost Judecător, Avocat

Str. Dorobanților No. 17

Așortimentul complet al Bibliotecelor pentru Toți, se află numai la Librăria Dimitrie Nicolaescu, Constanța, Piața Independenței.

DOCTORUL FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS

Specialitate pentru boala de fit, nos, urechi și cîtevă boli.

Consultări de la 2—5 p. m.

No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

PROMOADE Cine trimite 50 bani la Librăria D. Nicolaescu, Constanța, primește franco un Prohod.

D-1 Dr. Virgiliu Apostolescu

fost interno al Spitalelor Civile

s'a instalat de la Sf. Dumitru în Str. Carol No. 37 și dă consultații în toate zilele de la orele 3—5 p. m., pentru boale și operațiuni la femei și copii.

Georgel Perlea

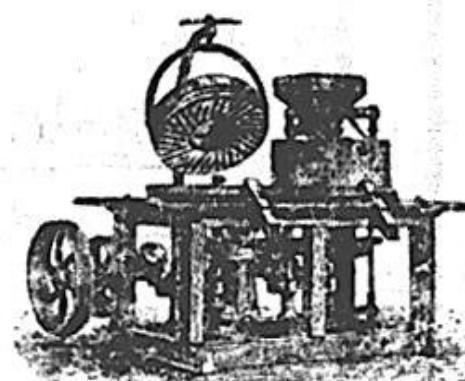
Brăila Constanta

Reprezentant general pentru județul Constanța al Casei de Mașini Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate în Comandită Furnizorul Curții Regale

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinei Publice și asortat cu ultimele creațiuni ale industriei de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui ST. CIŞMEGIU.

N O U STICLE ISOMETROP

Patenteate în Europa și America

Conservarea
Ochilor

Patenteate în Europa și America

Se va cere această IS.
marcă pe fiecare sticlă.

CEA MAI CLARĂ VEDERE
FĂRĂ A OSTERI OCHII

Evitarea Fluorescenței
dăunătoare ochilor.

Experiențe făcute cu Razele Roentgen

Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea

P. SCHAPIRA, Bijoutier
Furnisatorul Curței Regale.—Constanța

Farmacia „VICTORIA”
POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)

Fost chimist expert al Vamei Brăila

Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialitați, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru preparația pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinselor mele cliente:

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creație în domeniul dentrifricelor, neconținând cretă. Curață dinții fără a-i zgâria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfecțiază energetic gura, lăsind după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita”, care prin calitatele

neintrecușăcăutăste, a ăfie preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestezie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dându-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumind și mină. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilație quadrupă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru **2 lei.**

Cornalin distrugătorul bătăturilor. Vindecare sigură în cîteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”. Remediu sigur și discret. Vindecă surgerile cele mai rebele în cîteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, atât a preparatelor de mai sus cît și a orice altă medicamentă, trimișindu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuție la domiciliu.

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-à-vis de Poșta
CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, țevi de fer, robineterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.

Prefuri reduse.

D-na DOCTOR IN MEDICINĂ

Ersilia Cătescu-Nicorescu

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI

Specializată în dentistică și boale de gură, la clinicele din Berlin. S-a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26
CONSULTAȚII 9—12 a.m. și 4—6 p.m.

De Vanzare la Anadolehioi un loc în întindere de 2236 m.p. cu 2 fațade, având pe dinșul ecareruri, beciu boltit, fântină în piatră în curte, o grădină cu 300 pomăi altoi și 180 butuci de vițe altoite.

A se adresa D-nel Capitan Botez, în localitate.

HOTEL ȘERBANESCU

STR. 11. IUNIE

Sub administrația însuși a proprietarului
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire finisată.

TIPOGRAFIA Dimitrie Nicolaescu

Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian.

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noi, este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate și culori, cu cea mai mare acuratețe, exactitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și Rame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de LIBRĂRIE și PAPETARIE

Depozit de registre și imprimante pentru autorități.

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța